

प्रामादिकापराधसत्त्वे कोपाभावो निष्पापत्वम् ईदृशावस्मभ्यं भवतमित्यर्थः ॥ ६० ॥

मातेव पुत्रं पृथिवी पुरीष्यमग्निं स्वे योनावभारुखा ।

तां विश्वैर्देवैर्ऋतुभिः संविदानः प्रजापतिर्विश्वकर्मा विमुञ्चतु ॥ ६१ ॥

का° [१७.१.२१.] सिकताभिः समंवित्तां कृत्वा मातेव पुत्रमिति शिक्वादिमु-
च्याध्रिवन्निधायासिञ्चति पयोमध्ये तूलीम् । शून्यामुखां सिकताभिः सम्पूर्य मातेवेति
मन्त्रेण शिक्वात्पृथक्कृत्वाध्रिवदिति स्थापितगिरुत्तरेऽरनिमात्रे गार्हपत्यचितेरुपर्ये-
वोखां निधाय तन्मध्ये तूलीं दुग्धं सिञ्चेदिति सूत्रार्थः ॥ उखादेवत्या त्रिष्टुप् तृ-
तीयो नवकः चतुर्थी द्वादशकः । पृथिवी भूतृपा मृन्मयी या उखा पुरीष्यं पश-
व्यमग्निं स्वे योनौ स्वकीयगर्भस्थाने अभाः अभाषीत् धृतवती भृजो लुडि बहुलं
हन्सीति [पा° ७.३.१७.] ईडागमाभावे सिचो विसर्गे तिपि लुप्ते रूपम् । माता
पुत्रमिव यथा माता पुत्रमुत्सङ्गे विभर्ति । प्रजापतिः कृतकृत्यां तामुखां विमुञ्चतु
शिक्वापाशादिमुक्तां करोतु । कीदृशः प्रजापतिः विश्वैर्देवैर्ऋतुभिश्च संविदानः सं-
वित्तिऽइति ऐकमत्यं गतः अहो महत्कर्माख्या कृतमिति संवादं कुर्वन् । वि-
श्वकर्मा विश्वं सृष्टिद्वयं कर्म यस्यासौ विश्वकर्मा ॥ ६१ ॥

V. असुन्वन्तमयज्ञमानमिह स्तेनस्येत्यामन्विहि तस्करस्य ।

अन्यमस्मदिह सा तं इत्या नमो देवि निर्ऋति तुभ्यमस्तु ॥ ६२ ॥

का° [१७.१.२३.२.१.] निर्ऋतीः कृष्णास्तुपपक्षास्तिस्रोऽलक्षणाः पादमात्रीर्ह-
विष्यशन्नहोमवद्देशे दक्षिणोत्तराः कृत्वा दक्षिणामुखोऽनुपस्पृशन्नसुन्वन्तमिति प्र-
त्यृचं पराचीः । ततोऽध्वर्युः राजसूये हविष्यशन्नहोमे यादृशो देशस्तादृशे स्वयंप्र-
दीर्णे इरिणे वा असुन्वन्तमिति प्रत्यृचं तिस्रो नैर्ऋतीसंज्ञा इष्टका दक्षिणोत्तराः
कृत्वा ततस्ता अस्पृशन्नुपदधाति । कीदृशीः पाक्वेन कृष्णवर्णाः तुषैरेव पक्षाः ल-
क्षणाहीनाः पद्याः पराचीः अनात्ममुखीः । स्वयं दक्षिणामुखः पूर्वमुत्तरां निधाय
ततो दक्षिणे द्वेऽइति सूत्रार्थः ॥ तिस्रो निर्ऋतिदेवत्यास्त्रिष्टुभः । हे निर्ऋति असु-
न्वन्तं सोमयागमकुर्वाणम् अयज्ञमानमन्यैर्हविर्यज्ञैर्यजनमकुर्वाणं च त्वमिह प्रति-
गह तं गृह्णाणेत्यर्थः । किं च स्तेनो गुप्तचोरः तस्करः प्रकटचोरः तयोरित्यां ग-